

Ujlaki Antal

SZEGED, október 7.

Kisérteties érzés: egy kollégát elparentálni, akivel tegnap még együtt loholt az ember a torony alatt, a Széchenyi-téren, az utcák során. A nagy versenyből kidőlt a férfi, a testvér, aki a legfürgébbek és legmunkásabbak egyike volt. Most az egyszer köszönés nélkül távozott az örökké udvarias „brög”-riporter, oly fürgén ment el, amilyen gyorsan járt egész mozgalmis életében.

Ujlaki Antal halála nagy vesztesége a szegedi sajtónak, amelynek hosszú évtizedeken keresztül nagyon lelkes, nagyon szorgalmas és érdemes munkása volt élete utolsó órájáig. Még tegnap este szépen leadta a kéziratokat a lapja számára pontosan és mint aki jól végezte dolgát világéletében, ma hirtelen, fájdalom nélkül elhunyt, elphint az örök robotos. Reggel hét óra után szívszélhűdés és agyvérzés következtében halt meg az életerős férfi.

Ujlaki Debrecenben született és a nagy hajduváros magyar levegőjét hozta magával az írásában, a civilek és Csokonai városának hagyományain nevelődött és ezekhez hű is marad mindig, a szegedi aszfalton is. Harminc év előtt került Szegedre. Előbb Debrecenben és Nagyváradon riportereskedett. Az ifjú Ady Endrének ő volt újságíró mentora Debrecenben és Váradon Beöthy Pállal vívta első párbaját egy színi kritika miatt. Szegeden a Híradó és Napló munkatársa lett, majd Endrényi Lajossal a Friss Ujságot alapította meg és itt is maradt végig.

Szegedi karriréje is egy párbajjal kezdődött a szelíd Ujlakinak: Gárdonyi Gézával, aki lakótársa és kenyeres pajtása volt. Ujlaki a riport embere volt kezdettől fogva és a régi gárdában e tekintetben a legelső sorában állott. Kevesen ismerték úgy e város minden külső-belső dolgát, a toronyalja ügyeit-bajait, a város minden zegér-zugát, sőt a messze, nagy tanyavilágot, mint Ujlaki Antal. Könyvei is riportok voltak, riportok a maradandóság számára. *Bibliás emberek* című novellás könyvével tűnt fel az irodalomban a kilencvenes évek végén, amelyben a magyar nazarénusok sorsát reális színekkel, meleg szeretettel rajzolhatja mint szemtanú, aki egyideig közöttük élt. *Tisza Lajosról* szóló könyve Szeged történetének fénykorát eleveníti meg gondosan és pontosan, míg legutóbb megjelent munkájában a forradalom és ellenforradalom sok becses dokumentumát gyűjtötte össze a jövőndő historikusa számára.

Ujlaki sok földet bejárt, Konstantinápolyban is kinn volt, ahová a debreceni daloskört vezette és ahol a Mészió-rendet adományozták neki. Az utóbbi időkben egy kissé megtörték az élet gondjai, bajai, fáradságról panaszkodott, de azért a régi fürgé riportert maradt és éppen most kapott engedélyt egy néplap megindítására. A nyugalmat hamarabb elérte, mint gondolta, java erejében, munkásélete nyarán távozik el tőlünk Ujlaki Antal, aki egyszerű szedőből lett szerkesztő és élete végéig lelkiismeretes, szorgalmas riportert maradt. Halálát özvegyén és két leányán kívül az egész magyar sajtó gyászolja, emeinek érdemeiben és eredményekben gazdag robotosa volt.

Ujlaki Antal, ki tegnap este még a városháza hős folyosóit járta, vacsorája után, mint rendesen, korán lefeküdt. Reggel 6 órakor azonban heves fejtájsra ébredt. Arca kivörösödött, családja orvosért küldött, aki érvágást alkalmazott rajta. Ujlaki azonban már nem tért magához és több mint egy óráig tartó agonizálás után negyed 8-kor agyszélhűdés következtében meghalt. Temetését a Friss Ujság lapvált-

latat rendezte, melynek felvirágoztatása körül rengeteg munkát és verejtéket áldozott. Utolsó útjára elkísérte a Dugonics-Társaság és a Szegedi Újságírók Egyesületének tagjai, valamint a város köztörvényhatósági bizottsága is. A város hatóságát a vasárnap megtartandó temetésen valószínűleg Somogyi polgármester fogja képviselni.

Sulyos sérelem érte a szegedi iparosokat az adókiivetésnél.

Monstre-küldöttség a pénzügyigazgatóságon.

SZEGED, október 7.
(Saját tudósítónktól.)

A harmadosztályu kereseti adó kirovása az idén új eljárás szerint történt. Az eddigi gyakorlatól eltérőleg most nem az adókiivető-bizottságok állapították meg az adót, hanem maguk az illetékes pénzügyigazgatóságok. A szegedi pénzügyigazgatóságnál egy menekült tisztviselőt bízták meg az adókiivetés fáradságos és körültekintést igénylő munkájával. A Szeged városában idegen tisztviselő a város viszonyai felől meglehetősen tájékozatlan volt és ennek következtében a kiivetési tervezetben igen nagy aránytalanságok és igazságtalanságok történtek. Az adókiivetés aránytalanságai különösen az iparosok körében kellettek érthető felháborodást. Még a múlt év decemberében beadványban kérték a pénzügyigazgatóságot a rájuk néző sérelmes adókiivetési tervezet megváltoztatására. A pénzügyigazgatóság 1920 december 25-én a beadványra adott írásos válaszában maga is elismerte a kiivetési tervzet hibáit és alkalmat akart adni az iparosoknak, hogy a kinos ügyet együttesen korrigálják. Az iparistület útján tehát arra kérte az iparosokat, hogy szakmák szerint jelöljenek ki két-két megbízottat, akikkel a kincstári előadó érintkezésbe léphet és az egész kiivetési anyagot tételeként átveszi és helyesbíti.

Az iparosok eleget tettek a pénzügyigazgatóság kívánságainak és elküldték megbízottaikat a kereseti adó referenséhez, aki azt a megbízást adta nekik, hogy arányosítsák az aránytalanságokat. Az iparosok eleget tettek ennek a megbízásnak is. Az aránytalanságokat és igazságtalanságokat arányosították, még pedig úgy, hogy attól az iparostól, akire a pénzügyigazgatóság nagy adót vetett ki, az adóból levettek és az így fenmaradó összeget a kisebb adókkal sújtott iparosok terhére irták át. A kincstár tehát nem vésztett semmit, mert

így is megkapta volna azt a végösszeget, amit a szegedi iparosoktól kereseti adó címén be akart hajtani.

De mi történt? Az iparosok abban a fellevésben, hogy az adójuk arányosítási tervét — melyet a pénzügyigazgatóság kívánságára készítettek — az illetékesek figyelembe veszik, nem felebbtették meg az eredeti sérelmes adókiivetési tervezetet. Annál nagyobb volt tehát a meglepetésük, amikor az adófeiszólamlási bizottság felszólította őket a kereseti adó befizetésére. Hiába volt minden szó, hiába akartak felebbezni, a bajon nem lehetett segíteni.

Az arányosítási bizottság munkáját csak annyiban respektálták, hogy az arányosítás révén az egyes iparosok felemelt adóját tudomásul vették és ezt fizették meg velük, míg ellenben a többiekben, akiket az arányosítási bizottság tehermentesi-

teni akart, a sulyos adókat rajta hagyták.

Igy azután az történt, hogy a pénzügyigazgatóság sokkal — sulyos ezresekkel — több adót hajtott be a jöhiszemű iparosokon, mint azt eredetileg tervezte. Ez az újabb sérelem arra indította az iparosokat, hogy egy újabb beadvánnyal forduljanak a pénzügyigazgatósághoz. A beadványt ma délelben dr. Pálffy J. zsef iparistületi titkár vezetésével egy monstre-küldöttség nyújtotta át a távollevő pénzügyigazgató helyettesének, aki megígérte, hogy minden erejével azon lesz, hogy az iparosokat ért sérelem minél előbb orvosoltassék.

A küldöttség tagjai tudomásul vették a választ és most nyugtalanul várják sérelmeik mielőbbi elintézését. Ha az ügy a szegedi pénzügyigazgatóság ígérétenek ellenére sem nyerne méltányos elintézés, úgy értesülésünk szerint, fel fogják kérni Pálffy Dániel nemzetgyűlési képviselőt, hogy a szegedi iparosok adóséreleleit interpelláció keretében tegye szóvá a nemzetgyűlésen.

Ma **1001 ÉJSZAKA,**
a legszebb színes napkeleti történet 6 felvonásban
A BELVÁROSI MOZIBAN

A Kass-kávéházban

holnap, szombaton és minden este ¹⁰⁵⁸

Károlyi Árpád zenekara muzsikál.

Egyetemi tankönyvek
összes fakultásra megérkeztek

Kovács Henrik könyvkereskedésében
Kölcsey-utca 4. 1050 Telefon 10-48.

Az új gáz- és villanyegységárok megállapítása.

SZEGED, október 7.
(Saját tudósítónktól.)

Megírtuk, hogy dr. Turóczy Mihály tiszti főügyész az új gáz- és villanyegységárok megállapítása tárgyában tartott értekezletre Budapestre utazott. A főügyész már vizsgálta is érkezett Szegedre és munkatársunk előtt a következőkben ismerte fel az eredményét:

— A döntőbizottság előkészítő tárgyalásán ugyanazon tagok vettek részt, mint legutóbb. A központi gáz- és villamosági részvénytársaság képviselője előadta az új ármegállapítás iránti kérelmét, miután azonban annak tartalmát a tárgyalás előtt Turóczy főügyéssel nem közölték, az ellenkérvény beadására 8 nappal haladékosan kért a főügyész. Az ármegállapításhoz szükséges adatokat a bizottság ettől függetlenül összegyűjtötte és megteszi a szükséges előkészítő munkálatokat. Így a dr. Turóczy által kért 8 nappal haladékosan a bizottságot nem gátolja határozathozatalában.

— Az adatok összegyűjtése után a bizottság ul határnapot tűz ki, melyen már határozatait is ki fogja hirdetni. A légszuszogár által beadott ármegállapítási kérelmet Turóczy főügyéssel írásbelileg fogják közölni. Ezekben az előzetes határozatokban egy öt tagú bizottság és a felek képviselői megnyugodtak.

TEGNAP

a kisgazdapárt értekezlete elé feszült érdeklődéssel tekintettek a politikai világban. A párt csütörtöki értekezletén elhatározták, hogy amennyiben a párt legsarkalatosabb pontjainak teljesítése elől a kormány elzárkózik, úgy magára nézve kötelezőnek ismeri a párt, hogy ellenzékbe vonuljon. Csütörtök délelőtt Tomcsányi Vilmos Pál és Mayer János konferáltak a miniszterelnökkel. Tegnap délután Hencz Károly lakásán bizalmas megbeszélés volt, amelyen a kisgazdapárt radikális felfogásu tagjai vettek részt.

Este fél 7 órakor Mayer János elnöklésével az intéző-bizottság tartott ülést, mely után este 8 órakor kezdődött a tulajdonképpeni pártértekezlet. Ezen a vezető-konsternálva látták, hogy a pártnak csak igen kevés képviselő tagja jelent meg. Összesen negyvennégyen vettek részt a tanácskozáson. Simonyi-Semadam Sándor ismertette a Hencz-féle elaboratum szövegét. Az elaboratum felett hosszabb vita indult meg, melyben Schandl Károly, Meskó Zoltán, Kovács J. István vettek részt.

Felszólalt még nagyatádi Szabó István is, aki azt mondta, hogy azzal vádolják, hogy ő tartotta vissza a pártot attól, hogy érzelmeinek megfelelő utakra térjen. Kijelenti, hogy a jövőben semmitől sem tartja vissza a pártot. Ismertette azután az ország kül- és belpolitikai helyzetét. Minden azt mutatja, hogy sürgős és erélyes állásfoglalásra van szükség. Az időt erre minden tekintetben elérkezettnek látja. Maga is fontosnak tartja, hogy a párt az összes aktuális kérdésekben félremagyarázhatatlanul leszögezze a maga megingáthatatlan álláspontját.

Több felszólalás után elvben egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot és esetleges módosítások megtehetése céljából október 17-én új pártértekezletet tartanak.

A kisgazdapárt így tegnap este is kihuzta hüvelyéből véres kardját. Máskor is megtette ezt, de végtére mindig jobbnak ígérkezett a kormányon való maradás, mint az ellenzék keserű kenyere. Sokan azt hiszik, hogy most is úgy lesz és ha nem is az egész sereg, de a sereg egy részének visszavonulásával végződik a nagy hadakozás. A kisgazdapárt vezetőse elvetette a kockát. Nagyatádi Szabó István lemondott (?) és ezért nem is tárgyalta már Bethlen miniszterelnökkel. Valószínűleg ellenzékbe megy. A nyugatmagyarországi kérdést ez az elhatározás nem érinti. A lemondást különben a pártban megcáfolták.

A budapesti lapok jelentésével szemben Belgrádban megállapítják, hogy az SHS. királyság és Magyarország határán működő határmegállapító-bizottság működését zavariatlanul tovább folytatja.

A legújabb kisázsiai hírek szerint, a Kedznlák melletti török hadseregcsoport ma erőteljesen kapott és tovább nyomulnak előre Bazaradzsik irányában.

Belvárosi Mozi

Pénteken, szombaton és vasárnap
A művészi kinematográfia tökéletessége! A színes fényképezés óriási diadala!
A budapesti URANIA színházzal egyidejűleg!

1001 éjszaka.

Grandiózus keleti történet 6 felv.
A kelet misztikuma, káprázatos szépsége, rejtett szenvedélye, szindus tükre e mestermű, melyről a legnagyobb elragadtatással beszél az egész főváros.

Megalőzi:

Fridolin gentlemann
Rendkívül kacagtató amerikai vígjáték 2 felvonásban.

EIŐADÁSOK:

Hétköznap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.
Vasárnap fél 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor.

Ferenczy Lilly

női divatteremtő Sandor-utca
10. szám alól áthelyezte
Szentháromság-utca 5. szám
alá, I. emelet. 1051 Telefon 16-70.